చిన్నకథ

శ్రీ

అంగర వెంకట సత్యనారాయణరావ్

[illegible]

కాని, [illegible] తెల్లని ముఖాల మీటరీ [illegible] గుమాస్తా రవణ చుట్టూ తిరి 'ఏమ్ తింగ్ ఫర్ మి?' 'ఏమ్ తింగ్ ఫర్ మి?' అని [illegible] కురిపిస్తూంటే, రవణ మిగుల కేరుంగా ఎవరిని వారికి ఇస్తుండేవాడు. కూమూలుగా సభ్యత గలవాళ్లు 'థ్యాంక్స్' అనేవారు, లేని వాడు పళ్లికిరించి నవ్వులూ పోయేవాడు.

అంతా సమారు ఒక అర గంట సేపు రవణ చుట్టూ చేరి అతన్ని గాబరాపెట్టి, చివరికి ఎవరి పుత్రరాలు, పౌర్లెలు వాళ్లు తీసుకొని వెళ్లిపోయేసరికి నిజంగా గాలివాన వచ్చి గిరిపోయినట్టయ్యేది.

'హామ్మయ్య!' అంటూ రవణ కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకుంటూండే సమయానికి పాడా పడిగా, చిన్న నవ్వుతో నవ్వ సీరియస్‌గా ముఖం పెట్టి దయాళ్ ప్రవేశించి 'సాబ్! ఏమ్ తింగ్ ఫర్ మి?' అనేవాడు తెల్ల ముఖాల వాళ్లని వ్యంగ్యంగా అనుకరిస్తూ.

రవణ చిన్న నవ్వు నవ్వి 'ఒరే! నీ కెక్కడి నుంచి వస్తాయి తెప్పిస్తా పుత్రరాలు? నీకు తల్లి తండ్రా? ఎవరూ లేని ఏకాకివి. పోనీ ఇన్నాళ్లయింది—ఎచ్చటపడి పెళ్లాం రాయాలంటావా, లేక—అయ్యో తల్లి! కొడుకు తల్లకు కాస్తు, ఏదో మనసు బాధపడి రాయాలంటావా? రోజూ ఏ కావలసినవాళ్లో, బంధువులో, స్నేహితులో రాస్తూన్నట్టూ, రోజూ కట్టలకి కట్టలు వచ్చి పడుతూన్నట్టు అడుగుతూంటావు. ఏకాక్కడినింట రాస్తు!' అనే వాడు రవణ జాలిగా నవ్వుతూ. దయాళ్ ముఖం అదో తృప్తితో, నిర్లక్ష్యభావంతో పెట్టి 'జీ!' అని వెళ్లిపోయేవాడు.

దయాళ్ హైలాండ్ ఇన్‌ఫెంట్రీకి తెలిసిన సిపాయి. అరు మాసాల క్రితం చ్చాల నుంచి ఇదిలో పీర ఆ యూనిట్‌కి వచ్చేడు. ఎప్పుడు చూసినా చాలా కులాసాగా వుండేవాడు. డ్యూటీ అంటే ప్రాణం పెట్టేవాడు. ఇప్పుడాలంటే వాళ్లకి మంచి మాటలు చెప్పి, ఎంతో వాక్చక్యంతో సరిమార్గంలో పెట్టేవాడు రవణ. దూర దేశాల్లో వున్న ఆత్మీయులకు కలిగిన కష్టాల గురించి వార్తలు తెలిసి కంపరపడుతూన్న వాళ్లకి, తలనెరసిన ప్రజ్ఞావంతుడివలె ధైర్యం కలిగించే మాటలు చెప్పి సమాధానపరచేవాడు.

[illegible]

రవణ తన సీటులో కూర్చున్నాడు. ఎదురుగా పరిందలో దయాళ్ ఫుటలా నడాడు చేస్తున్నాడు. రవణ ఏదో. ఆలోచనలో దయాళ్‌ను లోపలికి పిలిచేడు. దయాళ్ వచ్చి ఎదురుగా నుంచున్నాడు.

దయాళ్‌సింగ్ లుంటికి ఏమాత్రం సొమ్ము కూడా కేటాయించకపోవడానికి కారణం ఏమై వుంటుందా అనే కుతూహలం రవణకి హెచ్చయి పోయింది. కాని, అందు గురించి అతన్ని అడిగే లోపలికి మాటిగా 'అవసరంలేదు కాబట్టి పంపలేదు' అని జవాబు చెప్పేడు. కాని, రవణ ఆ జవాబులో తృప్తిపడలేదు.

సాధారణంగా కుటుంబాలకి రోజులు గడుపుతూ నానా లుబ్ధులూ పడుతూన్న పరిస్థితులలో పడుచుకున్నవాళ్లు, లేనివాళ్లు కూడా తల్లి, తండ్రుల యిష్టా యిష్టాలతో విమిత్తం లేకుండా దేశాలుకాని దేశాలు దాటిపోయి, వావుకు లెగాంచి, స్థైర్యాలతో పనిచేసి తమ కుటుంబాలకి డబ్బు పంపుతూండడం సహజం. అటువంటి పరిస్థితిలో దయాళ్‌కి ఆ అవసరాలు లేకపోవడం ఆశ్చర్యంగా కనిపించింది రవణకి. ఇందు గురించి దయాళ్‌తో తన కుండే స్నేహాన్నిబట్టి అతన్ని తీవ్రంగా రెండు మూడుసార్లు అడిగేసరికి అతను తన కెవ్వరూ లేరనే చెబుతూ వచ్చేవాడు.

ఎవ్వరూ లేని ఏకాకి అయిన పక్షంలో యింత బాధపడి పైన్యంలో చేరడం, డబ్బు పంపడం దేనికో అనుకొనేవాడు రవణ. కాని, అతని సమాధానమాత్రం ఎప్పుడూ లదే.

సమారు నాలుగైదు వందలమంది గల ఆ యూనిట్‌లో అరవంద మందివరకు సివిలియన్ గుమాస్తాలు పని చేస్తున్నారు. రవణ అంటే అందరికీ ఒక ప్రత్యేకమైన మంచి అభిప్రాయం, అభిమానం వుండేది. ఇందుకు కారణం ఒక్కొక్కడి అదృష్టం అనే పూర్వకాలపు అభిప్రాయం అటుండగా, ముఖ్యంగా అతనిలో వుండే ఎన్నదగిన గుణాలే. అందరికీ అతను స్నేహపాత్రుడు. గౌరవం యిచ్చి పుచ్చుకొనే స్వభావం అతనిది. ముఖ్యంగా అతనికి చాలా భాషలొచ్చు. ఏ ప్రాంతీయుడితో వాడి భాషలో అతి వాక్చక్యంతో వాళ్ల వాళ్ల మనస్సులకి నచ్చే టట్టు మాటాడే ప్రజ్ఞ అతనిలో వుంది.

చెడు తిరుగుళ్లు తిరిగి, డబ్బు దండుగచేసే వాళ్లకి మంచి మాటలు చెప్పి, ఎంతో వాక్చక్యంతో సరిమార్గంలో పెట్టేవాడు రవణ. దూర దేశాల్లో వున్న ఆత్మీయులకు కలిగిన కష్టాల గురించి వార్తలు తెలిసి కంపరపడుతూన్న వాళ్లకి, తలనెరసిన ప్రజ్ఞావంతుడివలె ధైర్యం కలిగించే మాటలు చెప్పి సమాధానపరచేవాడు.

[illegible]

పెనిపాలబుర్రు గ్రామంలో శ్రీ యావరం శోభనాద్రి చౌదరి మెమోరియల్ మిడిల్ స్కూలుకు జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ చంద్రశేఖరన్ ప్రారంభోత్సవం జరిపినప్పటి ఫొటో. నిల్చుండి మాట్లాడుతున్నవారు స్థూలుకు అయిదు ఎకరాల పొలం, 10 వేల రూపాయలు విరాళ మిచ్చిన శ్రీ సి. నాగమల్లేశ్వరరావుగారు

సజల సయనాలు ★

అటువంటి సమయంలో దయాళ్ ప్రక్కనే వుండి కూడా ఆ మాటలు, సలహాలు ఏవీ వినబట్టుగా వూరుకొని లేచిపోయేవాడు.

రవణ పిల్లలు గలవాడు. పైగా ముసలి వాళ్లయిన తల్లి దండ్రులు లున్నారు. కుటుంబం కాస్త పెద్దది. అంచేత తన కొచ్చేది చాలక కొంచెం లుబ్ధుంది పడుతూండేవాడు. అయితే, ఎన్నుకోదగ్గ స్వభావం గలవాడు కాబట్టి ఎప్పుడూ వెలితిపడేవాడు కాదు. తన బాధలు పైకి కనిపించనిచ్చేవాడు కాదు. నిండు కుండ!

విశ్రాంతి సమయంలో రవణ, దయాళ్ యిద్దరూ కూర్చొని ఏవో లోకభి రామాయణం మాటాడుకుంటూండేవారు. ఎంతసేపూ మనిషి నిర్విచారిగా వుండే విషయాల గురించి మాటాడుకోవడం అంటే దయాళ్‌కి సరదా. అటువంటి సంగతులు మాటాడినప్పుడు అతని ముఖంలో నిజమైన సంతోషం తాండవించేది. ఎప్పుడైనా తలవని తలంపుగా గృహచిత్రాల గురించి రవణ అన్నప్పుడు దయాళ్ ముఖంలో ఒక అయిష్టత అలముకొనేది. మనసు మళ్లించుకొని, సంభాషణ ముగించి లేచిపోయేవాడు దయాళ్.

చెడు భర్తల కింద కాకపోయినప్పటికీ, దయాళ్ నెలకి తనకి ముట్టేదంతా ఏదో విధంగా ఖర్చుచేసి పారేస్తుండేవాడు. తనకి బుద్ధి పుట్టినా, లేక ఎవరైనా లుబ్ధుంటిలో వుండి అడిగినా ఎంత తోస్తే అంత తనకు కలిగినదాకిటి యిచ్చేస్తూండేవాడు. ఇది మాచేసరికి నిశ్చయంగా అతనికి జీవితానికి సంబంధించిన పూచీలేని వుండి వుండవచ్చిన్నీ, తనమీద ఆధారపడ్డవాళ్లుగాని, తన సహాయం ఆశించేవాళ్లుగాని వుండి వుండరనిన్నీ అనుకోక తప్పింది కాదు రవణకి.

రవణ డబ్బు గురించి నానా కిచ్చాటూ పడుతున్నాడని ఒకసారి ఎలాగో తెలుసుకొని దయాళ్ అతను ఆఫీసులో ఒక్కడే వుండగా కలుసుకొని అన్నాడు—

"బాబూజీ యిందండి ఈ యిరవై!"

ఏం జవాబు చెప్పాలో తెలియక రవణ ఒక్క నిమిషం అతని దిక్కే చూస్తూ, మాటాడకుండా వూరుకున్నాడు.

దయాళ్ చిన్న నవ్వు నవ్వుతూ—

"ఏమి టాలోచిస్తున్నారు బాబూజీ? తీసుకొండి. పోనీ వూరికినే తీసుకోనక్కరలేదు. చెయ్యి సాగిన తరవాత యిచ్చెయ్యచ్చు. ఇంతకీ నా కేం అవసరం లేదు. ఏవో అవీ యిసీ చిల్లర ఖర్చులు చెయ్యడమేకదా. తీసుకొండి అనుమానించకు!"

రవణ అతని స్వభావానికి చాలా ఆశ్చర్యపోయేడు. మనిషి జీవితానికి సంబంధించిన పూచీల విషయంలో దయాళ్ చెప్పింది బహుశా వాస్తవం కాక తప్పదనుకున్నాడు రవణ.

ఇరవై యొక్కటు మనంతల ప్రాయంలో వున్న దయాళ్ చాలా అందమైనవాడు. పుష్టి అయిన విగ్రహం. సంవత్సరాల తరబడి తాలిమాలాలో కసరత్తు చేసి, కమ్మెచ్చులు తీసిన కండల ప్రజ్ఞ! కళ్లలో నెత్తురు జాయలు మెరిసెలు తిరిగి వుండేవి. హాయిగా, తియ్యగా ఆనందాన్ని అనుభవించవలసిన ప్రాయం అతనిది.

వారం రోజులు గడిచేయి. ఆ వేళ రవణ ఆఫీసుకి రావడం పది నిమిషాలు ఆలస్యం అయింది. అంతా అతని కోసం ఆతురతగా ఎదురు చూసి, అటూ యిటూ తిరుగుతున్నారు. ఇంతలో అతనువచ్చి, లటా సంచులు విప్పేడు. ముందుగా ఆఫీసులో ఏరి లోపలికి పంపించి, తరువాత ఎవరి ఉత్తరాలు, పార్సెల్సు వాళ్లకి యిస్తున్నాడు. అంతా పూడపిడిగా అందుకుంటునారు.

"ఈ పుత్రరం నా అన్న రవిందే!" అంటూ ఒకడు [illegible] "ఈ పార్సెలు నా పెళ్లాం పంపించింది!" అంటూ ఒక తెల్ల ముఖంవాడు [illegible] పెళ్లాం రాసిన పుత్రరంలోని "లుబ్ధ" గుర్తులు పడించిన [illegible] అతను అంతటి [illegible] వచ్చేడు. ఇది మాదిరి ఒక పెద్ద [illegible] ఏదో [illegible] అన్నట్టు [illegible] ఆ పెద్ద [illegible] ఎన్నడూ [illegible] అతను [illegible] ఆ [illegible] ఉత్తరం [illegible] ఆ [illegible] ఆ [illegible] ఆ